

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

Az fizet, akinek van miből: Magyarország válságadót vezet be

A szocialista-szabaddemokrata által hátrahagyott költségvetés átvizsgálásának eredményeként, valamint az előző kormány által vállalt kötelezettségek miatt az idejű költségvetésen tátongó lyukak intézkedések megtételére szorították a Kormányt.

Közérdek az, hogy ebben a gazdasági helyzetben **mindenki részt vállaljon a terhekből**. A magyar Kormány az államháztartás egyensúlyának javítására, az együttműködés gazdaságpolitikája szellemében válságadó bevezetéséről döntött: a bankok, a pénzügyi szektor már korábban részt vállalt a válság terheiből, és most ugyanez az elvárás fogalmazódott meg **a távközlési cégek, az energiaszektor és a kiskereskedelmi láncok** felé.

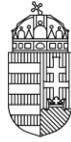
A tisztességesség, az igazságosság és az ésszerűség jegyében most azoknak kell arányosabb részt vállalniuk a terhek viseléséből, akik eddig mentesültek az áldozatvállalás alól. Az érintett szektorok erejük, versenypozíciójuk és nem utolsósorban az állam által biztosított előnyök révén olyan extraprofitot állítanak elő, amely képessé teszi őket arra, hogy fokozottabban vegyenek részt hazánk költségvetési helyzetének stabilizálásában. A válságadó bevezetésekor a kormány figyelemmel volt arra, hogy az adó mértéke **arányos** legyen, és megfizetése semmiképpen se okozzon az érintett szektorok működésében zavart. Az arányosság mellett fontos jellemzője a válságadónak, hogy csak **átmeneti idejű**, tehát közép- és hosszú távon nem befolyásolja a szektorok sikerességét.

Háttér

Az előző kormányzat intézkedéseit figyelembe véve megállapítható, hogy az elmúlt 8 év arról szólt, hogyan lehet megszorításokkal minél többet elvenni az emberektől, minél több adót behajtani. Ezzel együtt a költségvetés betérjesztése során bemutatott számok nem teljesültek.

Hazánk negatív spirálba került, és hiába voltak a megszorítások, további megszorításokat kellett alkalmazni, végrehajtani. Zsákutcába került az ország, amelyben sem a lakosság elvárásainak, sem az európai uniós elvárásoknak - a túlzott deficiteljárás következményeként -, de még a befektetőknek sem tudott megfelelni.

Az új kormány gyökeresen más gazdaságpolitikát folytat. Tavaly az emberektől már elvettek egyhavi nyugdíjat, elvettek egyhavi bért a közalkalmazottaktól, az általános forgalmi adót 20

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

százalékról 25 százalékra emelték, a nyugdíjkorhatárt pedig 62 évről 65 évre emelték. Ez a megszorításokkal teli, költségvetés-politikai koncepciót nélkülöző kormányzás egyértelműen kudarcot vallott.

Napjainkban az egyik legfőbb közérdek, hogy a magyar gazdaság talpra álljon, kilábaljon a válságból, és a gazdasági növekedés a lehető leghamarabb meginduljon. Az új kormány olyan érvek mellett folytatja az együttműködés gazdaságpolitikáját, amelyek ezt a célt szolgálják. A válságból való kilábalás során mindenkinek arányosan ki kell vennie a részét a terhekből. Az új kormány nem kívánja a megszorításokból építkező gazdaságpolitikát folytatni. Úgy tisztességes és igazságos, ha **azokhoz fordul, akik eddig kevesebb terhet viseltek.**

A Kormány azokhoz a szektorokhoz fordul segítségért, amelyek nagy profittal rendelkeznek, és így képesek hozzájárulni a költségvetéshez. E tekintetben mindenképpen jogos és elvárható az, hogy a bajban, a válság következtében most kivegyék a részüket a terhekből, és biztosítsák azt, hogy az egész ország talpra álljon, és olyan pályára álljon, amely nem a megszorításokról szól, hanem a gazdaság növekedéséről.

Javaslat

A költségvetési helyzet stabilizálásának az első felvonása az I. akcióterv volt. Ennek keretében a banki különadóból származó bevétel támasztotta meg a rogyadozó 2010. évi költségvetést. A II. akcióterv – benne az ágazati különadóval – közvetlen folytatása az elsőnek.

A Kormány a válságadó bevezetésével azoktól kér segítséget, akik olyan helyzetben vannak, hogy segíteni tudnak, akik a gazdasági válságban is jövedelmező tevékenységük okán képesek a közterhek viselésére. Az ágazati különadó csak a jelentős nyereséget elérő vállalkozásokat terheli. Nem a sokat nyomorgatott lakosságot, nem az alacsony tőke-ellátottságú, kiszolgáltatott hazai tulajdonú kis és középvállalkozásokat, nem azokat, akiket az előző Kormány látott teherviselő célcsoportnak.

Az adónem bevezetésével elérni kívánt bevételi cél 2010-ben 161 Mrd forint (588 256 787 EUR), amelyből:

- a kiskereskedelmi tevékenységet végzőket 30 Mrd Ft (109 613 066 EUR),
- a távközlési tevékenységet 61 Mrd Ft (222 879 901 EUR),

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

- az energiaellátókat 70 Mrd Ft terheli (255 763 820 EUR).

Nagyságrendileg ekkora bevétel várható 2011-ben és 2012-ben is.

A kormányzat meggyőződése, hogy az adót fizető vállalkozásoknak is érdeke a költségvetés stabilitása, a makrogazdasági helyzet javítása, mert ezzel az ő helyzetük is erősödik, hosszabb távon pedig tevékenységük jövedelmezősége is nőni fog.

Ezt már megalapozza a személyi jövedelemadó törvény változása, hiszen több jövedelem marad az emberek zsebében, többet képesek fogyasztani, például az érintett társaságok termékeiből, szolgáltatásaiból is. Mindemellett 2013-tól egységesül a társasági adó mértéke is, általános érvénnyel 10 % lesz, tehát a válságadó kivezetése évében az adóalanyok adózás utáni eredménye ugrásszerűen javul.

A szabályozás lényege

A **válságadó-kötelezettség háromféle tevékenységre** vonatkozik: a bolti kiskereskedelmi tevékenységre, a távközlési tevékenységre, és a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény szerinti energiaellátók vállalkozási tevékenységére.

A törvény rögzíti, hogy mit kell érteni az adókötelezettség szempontjából bolti kiskereskedelmi és távközlési tevékenység alatt. *Bolti kiskereskedelmi tevékenység* az, ahol az értékesítés közvetlenül a végső fogyasztó részére történik. Adóköteles *távközlési tevékenységnek* az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása minősül, azaz az elektronikus hírközlő hálózaton történő jel- és adatátvitel, illetve hálózatrányítás. Az energiaellátók esetén a teljes, az energiaellátó személyében végzett vállalkozási tevékenység adóköteles, feltéve, hogy az adóévet megelőző évben az energiaellátói tevékenységből származó nettó árbevétel eléri az összes nettó árbevétel 5 %-át.

Az **adó alapja** a fenti szektorok adóköteles tevékenységből származó **nettó árbevétele**. Ennek oka abban rejlik, hogy egy nagyobb méretű vállalkozás teherviselő képessége is nagyobb.

Azt, hogy mikor tekintendő egy vállalkozás "nagyknak" elvileg sokféle mutató leírhatja (Ilyen mutatók: saját tőke, foglalkoztatottak száma, árbevétel, piaci jelenlét). A bemutatott módszerek közül mégis a nettó árbevétel a legalkalmasabb arra, hogy a vállalkozás nagyságát, és ennek megfelelően a teherviselő képességét kifejezze. Ezt bizonyítja az is, hogy az azonos ágazatba tartozók közül a

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

nagyobb árbevételű társaságnak magasabb a piaci részesedése, piacvezetőként jövedelmezőbb a működése.

2011-től az adóalapba tartozik a bolti kiskereskedelmi tevékenységet végző esetén az árbevétel is, amely beszállítójának nyújtott szolgáltatásból származik, valamint az a bevételként elszámolt utólagos engedmény, melyet beszállítója nyújt számára.

Az **adó mértékének** meghatározásakor a Kormány figyelemmel volt az eltérő tevékenységi körre, s azon belül az egyes adózók eltérő teherviselő képességére. Az energiaszektor esetében, ahol a legkevésbé sem kisvállalkozások vannak a piacon, alapvetően egykulcsú adókiivetés történik meg. A másik két ágazatnál viszont, mivel többféle üzemméretű vállalkozás is található, az árbevétel nagysága határozza meg az adót.

A méltányosság jegyében a kiskereskedelem és a távközlés válságadó-szabályai tartalmazznak egy adómentes sávot. Nem kell adót fizetni az alacsonyabb teherviselő képességgel rendelkező, alacsonyabb árbevételű mikro- és kisvállalkozásoknak, és őket bevallás-benyújtási kötelezettség sem terheli.

Az arányosság követelményét szem előtt tartva az energiaszektoron belül a törvény figyelembe veszi azt, hogy az energiaszektorban Robin Hood-adó fizetési kötelezettsége is van. Ennek megfelelően kisebb adómérték vonatkozik rájuk, azonban összességében nézve ugyanakkora mértékben járulhatnak hozzá a terhek viseléséhez.

Az egyes ágazatokat terhelő adómértékek:

A bolti kiskereskedelmi tevékenység esetén:

- 500 M Ft (1 826 884 EUR) adóalapig 0 %,
- 500 M Ft (1 826 884 EUR) és 30 Mrd Ft (109 613 066 EUR) között 0,1 %,
- 30 Mrd Ft (109 613 066 EUR) és 100 Mrd Ft (365 376 886 EUR) között 0,4 %,
- 100 Mrd Ft (365 376 886 EUR) feletti részre pedig 2,5 %.

Távközlési tevékenységet végzők esetén:

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

- 100 M Ft (365 377 EUR) adóalapig 0 %,
- 100 M Ft (365 377 EUR) és 500 M Ft (1 826 884 EUR) adóalap között 2,5 %,
- 500 M Ft (1 826 884 EUR) és 5 Mrd Ft (18 268 844 EUR) közötti részre 4,5 %,
- 5 Mrd Ft (18 268 844 EUR) feletti rész után 6,5 %.

Az energiaellátók által folytatott vállalkozási tevékenység esetén az adóalap (a teljes nettó árbevétel) 1,05 % az adó mértéke.

Az egymással **kapcsolt vállalkozási viszonyban** állók adójának megállapítására külön szabály vonatkozik. A kapcsolt vállalkozási viszonyban állók adóköteles nettó árbevételét összegezni kell, majd pedig ezen összeg után kell megállapítani az adómértéket. Erre a módszerre azért van szükség, hogy a 2011-es, 2012-es évben az érintett szektorok több, különféle cégre történő szétbontással ne tudjanak kibújni az adózási kötelezettség alól.

Az adót az állami adóhatóság szedi be, **az adó a központi költségvetés bevétele**. Az adó alapját a tárgyévi nettó árbevétel képezi, az adóév során pedig adóelőleget kell fizetni. A bevallást az adóévet követő év 150. napjáig kell benyújtani, s ekkor esedékes az adó megfizetése, illetve az előző adóévben megfizetett adóelőleggel való elszámolás.

A bevallott adóelőlegeket egyenlő részletben az adóév hetedik hónapjának 20., illetve tizedik hónapja 20. napjáig kell megfizetni.

A 2010. adóévre külön, átmeneti szabályok vonatkoznak az előlegfizetésre: a 2009. évi árbevétel alapján kivetett adót 2010. december 20-ig kell megfizetni, azonban ez az összeg csak adóelőlegnek számít. A tényleges adóösszeget ugyanis majd a 2010. évi árbevétel alapján kell megállapítani.

Tekintve, hogy **az adó** mindössze három adóévet – a 2010-2012. közötti időszakot – érint, ezért a törvény is határozott időre szól, azaz **2013. január 1-jén hatályát veszti**.

Véggözetkeztetés

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

A válságadó bevezetésének eredményeképp Magyarországon rekordalacsony szintre csökken a hiány, lehetőség nyílik a költségvetés helyzetének stabilizálására, az adósságszint csökkentésének megkezdésére és ezáltal a hazánkban beruházó vagy beruházni kívánó vállalkozások számára a stabil gazdasági háttér megteremtésére.

Budapest, 2010.december 1.

Nemzetgazdasági Minisztérium